

IZBIRNI PREDMET

UČNI NAČRT

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Umetnost na Slovenskem

Gimnazija

Splošna, klasična, strokovna gimnazija

Izbirni predmet (2 x 35 ur)

IZBIRNI PREDMET

UČNI NAČRT

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Umetnost na Slovenskem

Gimnazija: Splošna, klasična, strokovna gimnazija

Izbirni predmet (2 x 35 ur)

Predmetna komisija:

Nina Ostan, Zavod RS za šolstvo, predsednica

dr. **Tine Germ**, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Katedra za umetnostno zgodovino,
član

Jasna Rojc, Gimnazija Nova Gorica, članica

Alenka Puschner, ŠCRM, Kamnik, članica

Pri posodabljanju učnega načrta je komisija za posodabljanje učnega načrta za umetnostno zgodovino izhajala iz obstoječega učnega načrta za umetnostno zgodovino iz leta 1998.

Recenzentki:

dr. **Katja Mahnič**, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta Ljubljana, Katedra za umetnostno zgodovino

Lidija Černuta Nowak, Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana

Uredila: **Nataša Purkat**

Sprejeto na 110. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 14. 2. 2008.

Kazalo

1 OPREDELITEV PREDMETA UMETNOSTNA ZGODOVINA	4
2 SPLOŠNI CILJI PREDMETA	5
3 UČNE VSEBINE IN CILJI.....	6
3.1 Uvod v umetnost na Slovenskem	6
3.2 Prazgodovinska umetnost na področju današnje Slovenije.....	6
3.3 Rimska umetnost na področju današnje Slovenije	7
3.4 Starokrščanska umetnost in umetnost zgodnjega srednjega veka na Slovenskem.....	7
3.5 Romanika na Slovenskem	7
3.6 Gotika na Slovenskem.....	8
3.7 Renesansa na Slovenskem.....	8
3.8 Barok na Slovenskem.....	9
3.9 Umetnost 19. stoletja na Slovenskem.....	10
3.10 Slovenska umetnost na prelomu stoletij	10
3.11 Umetnost 20. stoletja na Slovenskem.....	11
4 PRIČAKOVANI DOSEŽKI.....	13
5 MEDPREDMETNE POVEZAVE.....	13
6 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	14
7 VREDNOTENJE DOSEŽKOV	15

1 OPREDELITEV PREDMETA UMETNOSTNA ZGODOVINA

Vodilna ideja predmeta: poznavanje likovne umetnosti na slovenskih tleh, razumevanje njenega razvoja, vpetosti v evropski umetnostni prostor, njene družbene vloge in nacionalnega pomena

Umetnost na Slovenskem – izbirni predmet iz umetnostne zgodovine ponuja zaokrožen pogled na umetnost v Sloveniji od prazgodovine do danes, pri čemer so učne vsebine in cilji zastavljeni tako, da razvijajo interes za slovensko umetnost in umetnostno dediščino ter omogočajo aktiven pristop v razumevanju in vrednotenju umetnosti. Ob predstavitvi in objektivni interpretaciji ključnih umetnostnih spomenikov, smeri in pojavov na področju današnje Slovenije, odpira možnosti različnega razumevanja, primerjanja in vrednotenja likovne umetnosti, ki se je oblikovala iz domače ustvarjalnosti in tujih umetnostnih pobud. Poudarek je na tistih vidikih, ki določajo specifiko oz. identiteto slovenske likovne umetnosti in jo postavljajo v kritično in dialoško razmerje do spomenikov svetovne umetnosti. Z izbranimi temami dijak ob vrhunskih umetninah oblikuje pogled na estetiko, slogovne smeri in ikonografske teme posameznih zgodovinskih obdobj in razvija sposobnost za razumevanje sodobnih umetnostnih pojavov. Umetnost na Slovenskem kot izbirni predmet iz umetnostne zgodovine posebej izpostavlja:

- poznavanje prvin umetnostne teorije, sloga in ikonografije ob analizi ključnih umetnostnih spomenikov,
- razumevanje razvoja likovne umetnosti kot tvornega segmenta kulturnega razvoja na Slovenskem,
- krepitev zavesti o pomenu kulturne dediščine in oblikovanje lastnih stališč do skrbi za zanjo,
- razvijanje občutka za lepo, kakovostno in izvirno v umetnosti,
- izgradnjo kriterijev za presojanje umetnostnih pojavov, pomena vizualnih medijev in vloge umetnosti v sodobni družbi,
- aktivno spoznavanje, doživljanje in vrednotenje spomenikov ožje okolice - domačega kraja, regije,

- praktično uporabo teoretično pridobljenega znanja, ugotovitev s terena in dijakovega lastnega dela v projektnih, predstavitvah in raziskovalnih nalogah,
- oblikovanje zaokroženega pogleda na umetniško ustvarjalnost kot univerzalni način človekovega izražanja v preteklosti in sedanjosti.
- izražanje individualnosti in kreativnosti, konstruktiven dialog in kulturo strpnosti.

2 SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Izbirni predmet umetnostna zgodovina:

- predstavi slovensko umetnost - umetnostno dediščino in sodobno likovno ustvarjalnost - ter buji zanimanje zanjo
- razvija občutljivost za lepoto, doživljanje in razumevanje umetnin
- oblikuje sposobnost vrednotenja umetnostne dediščine in razumevanja njene vloge v okviru identitete slovenskega naroda;
- krepi zavest o nacionalni umetnostni identiteti kot vrednoti v sodobnih globalizacijskih procesih;
- predstavi povezavo in soodvisnost med ustvarjanjem, umetniškim delom in družbenim okoljem; izostri pogled na umetnostno dediščino domačega kraja, širšega domačega okolja, regije;
- vzbuja interes za različne oblike izražanja in ga navaja ga na strpnost ter kritično sprejemanje različnih stališč do umetnosti in na kulturo dialoga;
- razvija sposobnost besednega izražanja v opisovanju umetniških del in pojavov utemeljevanju stališč, kriterijev in pogledov na likovno umetnost;
- predstavi različne izraze likovne ustvarjalnosti in spodbuja ustvarjalnost;
- uči pravilne uporabe različnih virov ter aktivno in kritično iskanje in vrednotenje informacij;
- razvija sposobnost samostojnega učenja in oblikovanja konceptov;
- izgrajuje avtonomne kriterije za presojo vloge likovne umetnosti in vizualnih medijev v sodobni družbi.

3 UČNE VSEBINE IN CILJI

MODUL 1: UMETNOST NA PODROČJU DANAŠNJE SLOVENIJE OD PRAZGODOVINE DO IZTEKA BAROKA

UČNI CILJI	UČNE VSEBINE
3.1 UVOD V UMETNOST NA SLOVENSKEM	
<ul style="list-style-type: none">▪ razumejo položaj slovenskega kulturnega prostora na stičišču različnih umetnostnih vplivov▪ dojamejo vlogo umetnosti v okviru družbenega razvoja▪ zavedajo se konstitutivne vloge umetnosti v razvoju nacionalne kulture in samobitnosti▪ izgrajujejo pozitiven odnos do kulturne dediščine in razumejo pomen spomeniškega varstva	<ul style="list-style-type: none">▪ geografski položaj slovenskega ozemlja, vpetost v evropski kulturni prostor in pojavljanje različnih umetnostnih vplivov;▪ umetnost kot odraz zgodovinskih in socialnih okoliščin;▪ vloga umetnosti v razvoju slovenske kulture, njen poseben pomen za izoblikovanje narodne zavesti in umetnostne identitete▪ različni vidiki obravnave in varovanja kulturne dediščine
3.2 PRAZGODOVINSKA UMETNOST NA PODROČJU DANAŠNJE SLOVENIJE	
<ul style="list-style-type: none">▪ poznajo kulturnozgodovinske okoliščine, v katerih se je razvila prazgodovinska umetnost;▪ vrednotijo umetnost prazgodovinskih obdobj, nastalo na ozemlju današnje Slovenije	<ul style="list-style-type: none">▪ časovna in geografska opredelitev ter oris razvojnih stopenj prazgodovinske umetnosti;▪ predstavitev najpomembnejših prazgodovinskih najdišč in umetnostno obdelanih predmetov

3.3 RIMSKA UMETNOST NA PODROČJU DANAŠNJE SLOVENIJE

<ul style="list-style-type: none">▪ razumejo razmere za nastanek ter razvoj rimske umetnosti na ozemlju današnje Slovenije▪ poznajo rimska mesta in njihov ustroj; predstavijo rimske nekropole na naših tleh▪ ovrednotijo najpomembnejše ohranjene primere kiparstva iz obdobja Rima▪ spoznavajo ohranjene fragmente stenskega slikarstva, njihove slogovne značilnosti in ikonografijo	<ul style="list-style-type: none">▪ oris kulturnozgodovinskih razmer (življenje v rimskih provincah)▪ rimska mesta, vojaški tabori in nekropole na Slovenskem; sakralna in profana arhitektura▪ portretna plastika; kiparstvo religioznega oz. kultnega značaja (nagrobniki in okras mitrejev)▪ slikarstvo rimske antike
---	---

3.4 STAROKRŠČANSKA UMETNOST IN UMETNOST ZGODNJEGA SREDNJEGA VEKA NA SLOVENSKEM

<ul style="list-style-type: none">▪ poznajo razmere ob uveljavitvi krščanstva in razumejo okoliščine, ki so se oblikovale ob preseljevanju narodov;▪ ovrednotijo vpliv krščanske vere na razvoj umetnosti in vlogo preseljujočih se narodov;▪ analizirajo umetnostne spomenike zgodnjega srednjega veka	<ul style="list-style-type: none">▪ uveljavitev krščanstva na ozemlju današnje Slovenije; vloga preseljujočih se narodov in zaton antične civilizacije▪ predstavitev ostankov krščanskih središč oz. kulturnih kompleksov;▪ višinske postojanke in njihovi sakralni objekti; kiparski okras
---	---

3.5 ROMANIKA NA SLOVENSKEM

<ul style="list-style-type: none">▪ spoznajo kulturnozgodovinske okoliščine razvoja romanske umetnosti na Slovenskem▪ odkrivajo skupne prvine romanskega sloga in regionalne posebnosti romanike na Slovenskem▪ analizirajo in primerjajo najpomembnejših spomenike romanske arhitekture▪ razumejo značilnosti romanskega kiparstva na Slovenskem; poznajo ključne spomenike▪ zavedajo se pomena rokopisnega slikarstva	<ul style="list-style-type: none">▪ oris kulturnozgodovinskih okoliščin v slovenskem prostoru od druge polovice 11. st. do začetka 13. st.▪ značilnosti in primeri romanske sakralne arhitekture; profana arhitektura (gradovi)▪ slogovne in ikonografske značilnosti kiparstva▪ knjižno slikarstvo; stiški skriptorij
---	---

3.6 GOTIKA NA SLOVENSKEM

▪ spoznajo kulturnozgodovinske dejavnike razvoja gotske umetnosti na Slovenskem▪ analizirajo splošne značilnosti in regionalne posebnosti gotike na Slovenskem▪ poznajo, opredelijo in ovrednotijo najpomembnejše spomenike gotske arhitekture▪ odkrivajo značilnosti zgodnje- in visokogotskega kiparstva; dojamejo vpetost slovenske umetnosti ok. leta 1400 v mednarodne umetnostne tokove▪ razumejo razvoj in ikonografske posebnosti gotskega slikarstva na Slovenskem; spoznajo dela vodilnih mojstrov oz. delavnic in analizirajo temeljne spomenike stenskega, tabelnega in knjižnega slikarstva	▪ oris kulturnozgodovinskih značilnosti poznega srednjega veka na Slovenskem▪ splošne značilnosti in razvoj gotskega sloga; gotika kot nacionalni in regionalni slog▪ značilni tipi in primeri gotskih cerkva na Slovenskem▪ zgodnje-, visoko- in poznogotsko kiparstvo na Slovenskem; mednarodni gotski slog in vpliv češke gotike, poznogotski barok; najbolj priljubljeni ikonografski motivi▪ razvoj gotskega slikarstva do prehoda v renesanso; poglobitni mojstri in njihove delavnice; značilni ikonografski motivi

3.7 RENESANSA NA SLOVENSKEM

▪ poznajo družbeno-zgodovinske razmere v 16. st. ter dejavnike, ki so omogočili razvoj renesančne umetnosti▪ dojamejo regionalno pogojenost renesančne arhitekture na Slovenskem; seznanijo se s ključnimi tipi posvetne arhitekture in renesančnimi prvini v sakralni arhitekturi▪ odkrivajo značilnosti renesančnega kiparstva na Slovenskem in kiparske spomenike▪ razumejo posebnosti slovenskega renesančnega slikarstva, vpetega med tradicijo gotike in zgodnji barok; zavedajo se pomena zgodnjih tiskov na Slovenskem	▪ oris razmer, ki so pogojevale razvoj umetnosti na področju Slovenije v 16. st.▪ razvoj sloga: ohranjanje gotskih značilnosti in postopna uveljavitev vplivov severa in Italije▪ najpomembnejši tipi posvetne arhitekture in renesančne prvine v sakralni arhitekturi▪ slogovne in ikonografske značilnosti renesančne plastike na Slovenskem▪ italijanski in severnjaški vplivi v slovenskem renesančnem slikarstvu; umetnostni in širši kulturni pomen renesančnih ilustriranih tiskov

3.8 BAROK NA SLOVENSKEM

▪ povežejo nastop baročne umetnosti s katoliško versko prenovno; ovrednotijo vlogo <i>Academie operosorum</i>; dojamajo Ljubljano kot žarišče baročne umetnosti; odkrijejo uveljavitev slovenskega umetnika v družbi▪ razumejo značilnosti in razlike kranjskega in štajerskega baroka;▪ analizirajo značilnosti sakralne in profane arhitekture; odkrivajo nove stavbne tipe; spoznajo ljubljansko baročno arhitekturo;▪ analizirajo zlati oltar; poznajo ikonografske in slogovne posebnosti, odkrivajo poteze italijansko in nemško vplivanega kiparstva; spoznajo najpomembnejše avtorje in dela▪ presojujejo vplive, slogovne poteze in motive baročnega slikarstva; poznajo spomenike in najpomembnejše avtorje▪ razbirajo vplive in odkrivajo značilnosti rokokoja na Slovenskem; poznajo ključne spomenike	▪ oris kulturnozgodovinskih razmer v času baroka▪ razcvet baročne umetnosti na Slovenskem; regionalna zaznamovanost – italijanski in srednjeevropski umetnostni vplivi; kranjski in štajerski barok▪ novi stavbni tipi v sakralni arhitekturi; razmah profane arhitekture; ljubljanski spomeniki kot vrh baročne arhitekture pri nas▪ pojav zlatih oltarjev in drugih značilnih kiparskih nalog; slogovne in ikonografske značilnosti kiparstva na Slovenskem▪ tabelno in stensko slikarstvo (baročni stropni iluzionizem); ikonografske in slogovne značilnosti; ljubljanski krog štirih slikarjev▪ uveljavitev rokokoja na Slovenskem: pobude, značilnosti in spomeniki

MODUL 2: SLOVENSKA UMETNOST 19. IN 20. STOLETJA

3.9 UMETNOST 19. STOLETJA NA SLOVENSKEM	
<ul style="list-style-type: none">▪ dojamajo in razlikujejo pomen pojmov klasika, klasicizem, neoklasicizem, akademizem in historizem▪ analizirajo zgodovinske okoliščine in družbene razmere v 19. st. na Slovenskem, razloge za uveljavitev bidermajerja in ovrednotijo bidermajer▪ prepoznavajo posamezne slogovne značilnosti neoklasicističnega arhitekturnega jezika; razumejo razmah historizma v avstroogrski monarhiji, ki z naraščanjem narodne zavesti dobi nacionalni poudarek▪ spoznajo smeri v slikarstvu 19. st. in razumejo pobude za njihovo uveljavitev; poznajo vodilne predstavnike slovenskega slikarstva 19. st. in analizirajo ter ovrednotijo slogovne in vsebinske značilnosti posameznih smeri	<ul style="list-style-type: none">▪ oris kulturnozgodovinskih okoliščin v 19. st. na Slovenskem vpliv družbeno-zgodovinskih razmer na uveljavitev bidermajerja kot značilne meščanske kulture v razmerah po Dunajskem kongresu;▪ navezanost na baročno tradicijo v arhitekturi; uveljavljanje klasicističnih slogovnih značilnosti; historicizem in politična povezanost z avstroogrsko monarhijo;▪ slogovne prvine klasicizma v slikarstvu; vsebinske in slogovne značilnosti bidermajerja na Slovenskem; vzpon krajinarstva v okviru romantičnih tendenc; temeljne slogovne in vsebinske značilnosti realizma; vodilni predstavniki slikarskih smeri 19. st. in njihova dela
3.10 SLOVENSKA UMETNOST NA PRELOMU STOLETIJ	
<ul style="list-style-type: none">▪ poznajo razloge za uveljavitev secesijskega sloga v Ljubljani▪ opredelijo pomen izraza secesijska Ljubljana; odkrivajo, naslon secesije na Slovenskem na dunajske arhitekturne rešitve▪ ovrednotijo slovenski impresionizem in predstavijo impresionizem kot prvo moderno likovno gibanje na Slovenskem; opredelijo vsebinske in slogovne značilnosti	<ul style="list-style-type: none">▪ oris kulturno-zgodovinske situacije na prelomu stoletij in vloga Ljubljane;▪ secesijska arhitektura kot najnaprednejša smer v okviru ljubljanske popotresne gradnje; uveljavitev dunajskega secesijskega sloga; začetki moderne arhitekture v Sloveniji▪ slovenski impresionizem kot zapoznani odmev francoskega impresionizma in kot nastop modernizma na Slovenskem; najpomembnejši

<p>slovenskega impresionizma; poznajo vodilne predstavnike slovenskega impresionizma in njihova dela</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dojamajo secesijsko kiparstvo kot najbolj napredno likovno smer svojega časa; prepoznajo formalne značilnosti secesijskega kiparstva 	<p>predstavniki in njihova dela;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ akademizem ali historizem v kiparstvu; secesijsko kiparstvo kot napredna likovna smer
---	--

3.11 UMETNOST 20. STOLETJA NA SLOVENSKEM

<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizirajo vpliv družbenoekonomskih razmer na postopno uveljavljanje moderne arhitekture na Slovenskem ▪ poznajo predstavnike, spomenike in slogovne usmeritve slovenske arhitekture prve polovice 20. stoletja ▪ razumejo razvoj mest po drugi svetovni vojni; odkrivajo uveljavitev prvin mednarodnega sloga in njegovo prilagajanje družbenim razmeram ▪ analizirajo razvoj modernizma na Slovenskem in počasno prodiranje abstrakcije ▪ spoznajo in vrednotijo razvoj slovenske umetnosti po drugi svetovni vojni ▪ poznajo in opredelijo značilnosti slogovnih usmeritev v slikarstvu in kiparstvu 20. st. na Slovenskem; odkrivajo glavne predstavnike in njihova dela ▪ razumejo in dojamajo vlogo avantgarde, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 20. stoletje kot čas utrjevanja slovenske samozavesti; družbeno ekonomske razmere na Slovenskem v prvi polovici 20. stoletja ter družbene razmere po drugi svetovni vojni ▪ raznolika stilna usmeritev arhitektov prve polovice 20. stoletja in prevlada zmernega funkcionalizma v tridesetih; ▪ hiter razvoj mest po 2. svetovni vojni; nadaljnja razširitev funkcionalizma; pojav postmodernizma v poznih sedemdesetih letih 20. st. ▪ slikarstvo in kiparstvo: od impresionizma dalje sledenje razvoju modernizma v Zahodni Evropi; počasno prodiranje abstrakcije in ohranjanje figuralne zasnove likovnega dela; po drugi svetovni vojni uveljavitev socrealizma, šele v šestdesetih uveljavitev abstrakcije ▪ usmeritve v slikarstvu in kiparstvu 20. st. na Slovenskem (značilnosti, predstavniki in
--	---

<p>neoavantgarde, retrogarde</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zavedajo se pomena in vloge Ljubljanske grafične šole ▪ dojamejo novo podobo umetnosti kot premik iz modernizma v postmodernizem <p>vzpostavijo stika s sodobno umetnostjo; spoznajo procese sodobne umetnosti in ozavešajo širitev pojma umetnost v sodobni družbi</p>	<p>njihova dela):</p> <ul style="list-style-type: none"> -<u>ekspresionizem in nova stvarnost</u> -<u>slovenska avantgarda</u> -<u>barvni realizem</u> -<u>Ljubljanska grafična šola</u> -<u>Modernizem</u> (po letu 1950; modernistična - figuralika, prehod v abstrakcijo, nastop - informela) -<u>pojav neoavantgard</u>: skupina OHO kot - neoavantgarda 60. let; skupina Irwin kot t. i. retrogarda osemdesetih in devetdesetih) -<u>premik iz modernizma v postmodernizem</u>: pojav nove podobe kot prevlade figuralike nad abstrakcijo; procesi v umetnosti devetdesetih let <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>sodobna umetnost</u>: širitev pojma umetnost v sodobni družbi
---	--

4 PRIČAKOVANI DOSEŽKI

Dijak:

- oblikuje pozitiven odnos do slovenske kulturne in umetnostne dediščine,
- razvije zavest o zgodovinskem razvoju likovne umetnosti na Slovenskem in o njeni vpetosti v evropski prostor,
- razume vlogo likovne umetnosti v družbenem dogajanju in razvije interes za sodobno likovno dogajanje na Slovenskem,
- pozna reprezentativne spomenike slovenske likovne umetnosti; zna predstaviti pomembna likovna dela iz domačega okolja; izoblikuje pristop k likovnemu delu ter samostojno vsebinsko, oblikovno in slogovno analizira likovna dela,
- samostojno prepoznava povezave med likovno umetnostjo in ostalimi predmetnimi področji,
- je motiviran za samostojno obiskovanje muzejev, galerij, razstav in umetnostnih spomenikov,
- se usposobi za uporabo različnih umetnostnozgodovinskih virov,
- kritično razmišlja o problemu nacionalnega in globalnega v likovni umetnosti in kulturi.

5 MEDPREDMETNE POVEZAVE

Umetnostna zgodovina prav posebej izstopa kot interdisciplinarna veda. Predmet v svojem jedru združuje pomembne segmente znanj cele vrste drugih ved. Z medpredmetnim povezovanjem umetnostne zgodovine z drugimi predmeti lahko poglobimo poznavanje pomembnih segmentov umetniškega dela. Ob tem z drugega zornega kota osvetlimo cilje ostalih predmetnih področij in tako dosežemo številne kurikularne povezave.

Medpredmetne povezave so zato aktualne tudi pri izvedbi izbirnega predmeta Umetnost na Slovenskem, tako glede vsebin prvega kot drugega modula. Posebej priporočljiv je

interdisciplinaren pristop pri organizaciji in izvedbi različnih oblik terenskega dela, zlasti ekskurzij.

Umetnostna zgodovina nasploh ponuja številne možnosti nadgradnje oz. sodelovanja pri pouku drugih predmetov. Idejne iztočnice za medpredmetne povezave so podane v učnem načrtu za obvezni gimnazijski predmet likovna umetnost – umetnostna zgodovina, sicer pa so pri oblikovanju in načinu izvedbe tovrstnih povezav učitelji popolnoma avtonomni.

6 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Pouk izbirnega predmeta umetnost na Slovenskem se lahko izvaja v različnih učnih oblikah in ob uporabi različnih metod, tudi v okviru projektne dni in s timskim poučevanjem v povezavi z drugim predmetnim področjem. Posebej dobrodošle so različne oblike terenskega dela, pri katerih je dijak v stiku z umetnino (ekskurzije, spoznavanje spomenikov in situ, obiski muzejev, galerij, ateljejev, arheoloških parkov in restavratorskih delavnic ter seznanjanje s konservatorskimi projekti). Obvezna je izvedba vsaj ene celodnevne umetnostnozgodovinske ekskurzije, pri kateri bodo dijaki aktivni pri pripravah, pri izvedbi – s terenskim delom, pridobljena znanja pa bodo uporabljali tudi kasneje, v okviru pouka in samostojnih nalog.

Predmet dijake usmeri k povezovanju teoretičnega in praktičnega znanja z izkušnjami in spoznanji, ki jih že imajo. Pouk dopolnjuje pogled na varovanje in ohranjanje umetnostne dediščine, kritično vrednotenje sprememb na spomeniškem gradivu in oblikovanje stališč do možnosti za skrb za umetnostne spomenike na Slovenskem.

Učitelj je pri naboru spomenikov, ki jih predstavi dijaku, popolnoma avtonomen, prav tako pri izbiri učnih oblik in metod dela. Slediti mora temeljnim ciljem, sicer pa naj vsebine in izvedbo pouka prilagaja možnostim, ožjemu in širšemu okolju ter interesom dijakov.

Dijaki aktivno sodelujejo pri pouku na različne načine: z referati, seminarskimi, raziskovalnimi in projektnimi nalogami, s predstavitvami lastnega doživetja ob umetnini, ipd. Ob tovrstnih dejavnostih se dijaki navajajo na pravilno uporabo različnih virov ter aktivno in kritično iskanje in vrednotenje ključnih informacij. S tem razvijajo sposobnost samostojnega učenja in se navajajo na samostojno delo.

Dijake spodbujamo k medpredmetnemu pristopu oziroma k uporabi znanj in veščin drugih predmetnih področij, k aktualizaciji in pa tudi k povezovanju z izvajalci strokovnih projektov v različnih ustanovah in sodelovanju pri raziskovalnih projektih.

7 VREDNOTENJE DOSEŽKOV

Pričakovani dosežki izhajajo iz zapisanih ciljev, vsebin in kompetenc. Kvaliteta vrednotenja dosežkov, preverjanja in ocenjevanja znanja naj bo na najvišji kakovostni ravni, zato naj slednji vključujejo različne načine in oblike. Učitelj naj upošteva individualnost posameznika, in naj bo pri preverjanju in ocenjevanju dosleden, objektiv in strpen. Ocenjevanje naj bo načrtovano in javno.

Preverjanje in ocenjevanje znanja in dosežkov naj poteka pisno in ustno, preverjajo in ocenjujejo se tudi projektne in seminarske naloge, strukturirana poročila obiskov galerij, muzejev in razstav ter druge oblike sodelovanja in nastopanja dijaka pri učni uri (okrogle mize, debatni nastopi, ...) in na terenu. Preverjanje znanja poteka sprotno in ni nujno identično tisti obliki, ki jo uporabimo pri ocenjevanju, vendar se mora nanašati na iste cilje. Ocenjevanje ustnih odgovorov ni obvezno.

Pri vrednotenju dosežkov naj se upoštevajo znanje, razumevanje, uporaba znanja, analiza, sinteza in vrednotenje. Preverjanje znanja opravljamo z nalogami objektivnega tipa, odprtimi in polodprtimi odgovori in vprašanji esejskega tipa, ki morajo pokrivati različne ravni zahtevnosti. Pri spremljanju kompetenc se odgovornost prenaša vse bolj na dijaka – npr. prek portfolia, učitelj sodeluje z refleksijo ob porfoliu v pogovoru